

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

της 10ης Δεκεμβρίου 2002¹

1. Η Επιτροπή ζητεί, δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, την καταδίκη της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για τον λόγο ότι η νομοθεσία ορισμένων ομοσπόνδων κρατών δεν έχει μεταφέρει στο εσωτερικό της δίκαιο τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 1 και 4 της οδηγίας 89/686/ΕΟΚ σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας².

Διατυπώνει την αιτίαση ότι η εθνική νομοθεσία εξαρτά τα μέσα ατομικής προστασίας των πυροσβεστικών σωμάτων από πρόσθετους όρους, μολοντί πληρούν τις προϋποθέσεις της οδηγίας και είναι εφοδιασμένα με τη σήμανση ΕΚ.

I — Η οδηγία 89/686

2. Δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφοι 1 και 2, η οδηγία έχει εφαρμογή στα μέσα ατομικής προστασίας, τα οποία αποκαλούνται «ΜΑΠ».

3. Η οδηγία καθορίζει τις προϋποθέσεις διαθέσεως στην αγορά, της ελεύθερης κυκλοφορίας στην Κοινότητα καθώς και τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας που πρέπει να πληρούν τα ΜΑΠ προκειμένου να προφυλάσσεται η υγεία και να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των χρηστών. Ως ΜΑΠ θεωρείται κάθε σύστημα ή μέσον το οποίο φοράει ή κρατάει ένα πρόσωπο ώστε να προστατεύεται από ένα ή περισσότερους κινδύνους που απειλούν ενδεχομένως την ασφάλεια και την υγεία του.

Η παράγραφος 4 αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής:

— τα ΜΑΠ που καλύπτονται από άλλη κοινοτική οδηγία η οποία έχει τους ίδιους στόχους με την παρούσα όσον αφορά τη διάθεση στην αγορά, την ελεύθερη κυκλοφορία και την ασφάλεια·

— ανεξάρτητα από τον προαναφερόμενο λόγο εξαίρεσης του πρώτου εδαφίου, τα είδη ΜΑΠ που αναφέρονται ρητά στον σχετικό κατάλογο του παραρτήματος Ι.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ισπανική.

2 — Οδηγία 89/686/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας (ΕΕ L 399, σ. 18).

4. Κατά το άρθρο 4, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύουν, να περιορίζουν ή να εμποδίζουν τη διάθεση στην αγορά των ΜΑΠ ή των συστατικών τους μερών που είναι σύμφωνα προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας και φέρουν σήμανση ΕΚ.

5. Το παράρτημα Ι της οδηγίας περιέχει αποκλειστικό κατάλογο των ειδών ΜΑΠ που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Το σημείο 1 αφορά τα ΜΑΠ που έχουν μελετηθεί και κατασκευαστεί ειδικά για τις ένοπλες δυνάμεις ή τις δυνάμεις τηρήσεως της τάξεως (κράνη, ασπίδες, κ.λπ.).

7. Θεωρώντας ότι οι διατάξεις αυτές δεν συνάδουν προς τις απαιτήσεις της εσωτερικής αγοράς, ιδίως δε προς τα άρθρα 1 και 4 της οδηγίας 89/686, η Επιτροπή απηύθυνε, στις 19 Μαρτίου 1998, έγγραφο οχλήσεως προς τη Γερμανική Κυβέρνηση, καλώντας την να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της.

8. Με ανακοίνωση της 28ης Μαΐου 1998, η Γερμανική Κυβέρνηση απάντησε ότι η οργάνωση των πυροσβεστικών σωμάτων είναι της αρμοδιότητας των διαφόρων ομοσπόνδων κρατών, τα οποία αποφασίζουν για τη φύση αυτών των οργανισμών. Είναι αδύνατο να εξακριβωθεί, γενικώς, αν οι Γερμανοί πυροσβέστες ανήκουν στις δυνάμεις τηρήσεως της τάξεως, για τον λόγο δε αυτό πρέπει να επαληθεύεται, κατά περίπτωση, αν τα μέσα ατομικής προστασίας που προορίζονται γι' αυτούς εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686.

II — Η διοικητική διαδικασία

6. Κατόπιν διαφόρων καταγγελιών, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι νομοθετικές διατάξεις ορισμένων γερμανικών ομοσπόνδων κρατών εξαρτούν τα μέσα ατομικής προστασίας των πυροσβεστών από όρους που δεν περιέχονται στην οδηγία 89/686. Συγκεκριμένα, στην Κάτω Σαξονία, οι ζωστήρες ασφαλείας πρέπει να ανταποκρίνονται στις τεχνικές προδιαγραφές του γερμανικού κανόνα DIN 14926 και, στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, τα κράνη πρέπει να έχουν πιστοποίηση από οργανισμό εγκατεστημένο στο εν λόγω ομόσπονδο κράτος, πράγμα που αποκλείει τη δυνατότητα πιστοποιήσεως από οποιοδήποτε άλλο οργανισμό, ακόμα κι αν αυτός παρέχει ισοδύναμες εγγυήσεις.

9. Η διευκρίνιση αυτή δεν ικανοποίησε την Επιτροπή η οποία, στις 21 Οκτωβρίου 1998, απηύθυνε στην κυβέρνηση αιτιολογημένη γνώμη επαναλαμβάνοντας τις παρατηρήσεις της για την εθνική νομοθεσία και καλώντας την να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας δύο μηνών.

10. Με την απάντησή της της 18ης Δεκεμβρίου 1998, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση διευκρίνισε ότι διαβίβασε έγγραφα στα υπουργεία εσωτερικών των ομοσπόνδων κρατών, που είναι αρμόδια για τα πυροσβε-

στικά σώματα, ζητώντας τους να τροποποιήσουν τη νομοθεσία που αφορά την αγορά μέσων ατομικής προστασίας, προκειμένου να προσαρμοστεί αυτή στο κοινοτικό δίκαιο και να την ενημερώσουν για τα ληφθέντα μέτρα. Στην ανακοίνωσή της, δεσμεύθηκε να διαβιβάσει στην Επιτροπή τις απαντήσεις που θα ελάμβανε.

11. Δύο χρόνια αργότερα, τον Δεκέμβριο 2000, η καθής κυβέρνηση, απαντώντας στο ερώτημα που διατύπωσε η Επιτροπή τον Ιούνιο του ίδιου έτους, ανέφερε ότι εξακολουθούσε να αναμένει τις διευκρινίσεις των ομοσπόνδων κρατών. Ενόψει αυτής της στάσεως, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας εξακολουθούσε να μην εφαρμόζει την οδηγία και άσκησε την παρούσα προσφυγή.

III — Η πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασία

12. Η Επιτροπή κατέθεσε το δικόγραφο της προσφυγής της στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 2 Μαρτίου 2001. Η φερόμενη ως ολιγορούσα κυβέρνηση απάντησε στις 14 Μαΐου του ίδιου έτους. Τα δύο αυτά δικόγραφα συμπληρώθηκαν με υπόμνημα απαντήσεως, στις 12 Ιουλίου, και με υπόμνημα ανταπαντήσεως, στις 20 Σεπτεμβρίου 2001.

13. Η Γαλλική Κυβέρνηση παρενέβη υπέρ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία στις 4 Οκτωβρίου 2001 και επί

του οποίου η Γερμανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή διατύπωσαν τις παρατηρήσεις τους τον Δεκέμβριο.

14. Στην επ' ακροατηρίου συζήτηση της 24ης Οκτωβρίου 2002 παρέστησαν, προκειμένου να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής και ο εκπρόσωπος της Γερμανικής Κυβερνήσεως.

IV — Εξέταση της προσφυγής

15. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει την παράβαση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και να την καταδικάσει στα δικαστικά έξοδα.

16. Το άρθρο 4 της οδηγίας 89/686 καθιερώνει την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των μέσων ατομικής προστασίας και των συστατικών τους μερών που είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας και φέρουν τη σήμανση ΕΚ, προβλέποντας ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύουν, να περιορίζουν ή να εμποδίζουν τη διάθεσή τους στην αγορά. Δεν αμφισβητείται ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας επιβάλλει πρόσθετους όρους που έχουν εφαρμογή στα μέσα ατομικής προστασίας που προορίζονται για τα πυροσβεστικά σώματα. Οι διάδικοι διαφωνούν πάντως ως προς την ταξινόμηση ως δυνάμεων που είναι αρμόδιες για την τήρηση της τάξεως, των υπηρεσιών προλήψεως και καταπολεμήσεως της πυρκαγιάς σ' αυτό το κράτος μέλος.

Κατά συνέπεια, η τύχη της προσφυγής της Επιτροπής εξαρτάται από το ζήτημα αν τα μέσα ατομικής προστασίας που προορίζονται για τους πυροσβέστες εμπίπτουν στην εξαίρεση που προβλέπεται στο σημείο 1 του παραρτήματος Ι' για να δοθεί απάντηση στο ζήτημα αυτό πρέπει να εξακριβωθεί αν τα εν λόγω μέσα έχουν μελετηθεί και κατασκευαστεί ειδικά για τις ένοπλες δυνάμεις ή τις δυνάμεις τηρήσεως της τάξεως.

17. Η Γερμανική Κυβέρνηση προβάλλει ότι ο ζωστήρας ασφαλείας για τους πυροσβέστες που αποτέλεσε την αφορμή για την κίνηση της παρούσας διαδικασίας λόγω παραβάσεως χρησιμεύει για την προστασία από τους κινδύνους κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής, των ασκήσεων και των επεμβάσεων των πυροσβεστών. Η τεχνική εγκύκλιος που αφορά τον εν λόγω ζωστήρα ασφαλείας ρυθμίζει τις αναλογίες, τις προϋποθέσεις και τα μέτρα ελέγχου και επιβάλλει την υποχρέωση να φέρουν μια σήμανση. Η χρησιμοποίηση ενός πανοποιοτύπου ζωστήρα, που φέρουν κατά τη διάρκεια της ασκήσεως και της επεμβάσεως όλοι οι πυροσβέστες έχει αποφασιστική σημασία για τη διάσωση του ίδιου του πυροσβέστη, τη διάσωση τρίτων και, ειδικότερα, για την παροχή αρωγής στους συναδέλφους που βρίσκονται σε δυσχερή κατάσταση. Επιτρέπει στον πυροσβέστη να προστατεύεται με το κορδόνι ασφαλείας από τον κίνδυνο πτώσεως σε σκάλες και σε άλλα μη ασφαλή μέρη. Περιλαμβάνει ένα τσεκούρι και το προστατευτικό του κάλυμμα, σύμφωνα με τον κανόνα DIN 14924. Λεπτομερείς ενδείξεις που αφορούν τον ζωστήρα είναι αναγκαίες, διότι, π.χ., μέτρα διασώσεως δεν μπορούν να εφαρμοστούν παρά μόνο με τη βοήθεια κορδονιών και συσκευών διασώσεως που καθορίζονται με ακρίβεια. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, η χρησιμοποίηση και η εφαρμογή των μέσων προστασίας των πυροσβεστών ρυθμίζονται με κανόνες που έχουν ενιαία εφαρμογή επί ομοσπονδιακού επιπέδου. Επιτυχής επέμβαση που συνεπάγεται τη συνεργασία

περισσότερων μονάδων δεν μπορεί να εξασφαλιστεί παρά μόνον αν οι μονάδες αυτές διαθέτουν εργαλεία διασώσεως που είναι όλα σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες κατασκευής και ασφάλειας.

18. Αυτή τη φροντίδα για την ασφάλεια των εργαζομένων και την ασφάλεια του προσωπικού των πυροσβεστικών σωμάτων ειδικότερα είχε κατά νου ο νομοθέτης όταν εξέδωσε την οδηγία 89/686. Στις αιτιολογικές της σκέψεις³ αναγνωρίζεται ότι οι διατάξεις περί μελέτης και κατασκευής των μέσων ατομικής προστασίας που προβλέπονται από την οδηγία είναι ουσιώδεις για την εξεύρεση ενός πλέον ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας. Η οδηγία θέτει όχι μόνον τις προϋποθέσεις της διαθέσεως στην αγορά και της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Κοινότητας, αλλά καθορίζει επίσης τους ουσιώδεις όρους προς τους οποίους πρέπει να ανταποκρίνονται τα μέσα ατομικής προστασίας προκειμένου να διαφυλάσσεται η υγεία και να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των χρηστών. Το άρθρο 8, παράγραφος 4, εξαρτά τα παραγόμενα μέσα ατομικής προστασίας από τη δήλωση πιστότητας ΕΚ του κατασκευαστή. Επιπλέον τα σύνθετα μέσα ατομικής προστασίας τα οποία έχουν σκοπό την προστασία του χρήστη από κινδύνους θανάσιμους ή κινδύνους που μπορούν να βλάψουν σοβαρά και ανεπανόρθωτα την υγεία, για τα οποία ο κατασκευαστής εικάζει ότι οι άμεσες επιπτώσεις τους δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν έγκαιρα από τον χρήστη, υπόκεινται σε μια από τις δύο διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 11, στο σύστημα εξασφάλισης της ποιότητας ΕΚ τελικού προϊόντος και στο σύστημα ασφαλείας ποιότητας ΕΚ της παραγωγής με επίβλεψη. Στην τελευταία αυτή κατηγορία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα διηθητικά μέσα για την προστασία των αναπνευστικών οδών που προφυλάσσουν από τις στερεές ή υγρές εκκρίσεις

3 — Έβδομη αιτιολογική σκέψη.

(αεροζόλ) ή από τα ερεθιστικά, επικινδύνια, τοξικά και ραδιοτοξικά αέρια· τα μέσα επεμβάσεως σε χώρους θερμούς όπου τα αποτελέσματα είναι συγκρίσιμα με τα αποτελέσματα από περιβάλλον, στο οποίο η θερμοκρασία του αέρα είναι ίση προς 100° C ή υπερβαίνει τους 100° C, ανεξάρτητα από την παρουσία στους χώρους αυτούς υπέρυθρης ακτινοβολίας, φλογών ή μεγάλων ποσοτήτων εκτοξευομένων τετηγμένων υλικών· τα μέσα επεμβάσεως σε ψυχρούς χώρους όπου η θερμοκρασία του αέρα μπορεί να είναι χαμηλότερη από 50° C και τα μέσα ατομικής προστασίας που προορίζονται να προστατεύουν από τις πτώσεις από ύψος. Πρέπει να προστεθεί ότι το παράρτημα II, το οποίο θέτει τις βασικές απαιτήσεις υγιεινής και ασφαλείας καθώς και τις γενικές απαιτήσεις που ισχύουν για όλα τα μέσα ατομικής προστασίας, καθορίζει μια σειρά ειδικών πρόσθετων όρων σε συνάρτηση με τους κινδύνους· το σημείο 3.1.2.2 του παραρτήματος αφιερώνεται στην πρόληψη πτώσεων από ύψος και το σημείο 3.6 στην προστασία από τη θερμότητα και τη φωτιά.

Είμαι πεπεισμένος ότι τη μέριμνα που απαιτεί την καλής κυβέρνησης για την ασφάλεια των πυροσβεστικών σωμάτων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας συμερίζονται τα άλλα κράτη μέλη, πράγμα που δεν τα εμπόδισε εντούτοις να προσαρμόσουν τις εσωτερικές τους νομοθεσίες προκειμένου να αρθούν τα εμπόδια στην ενδοκοινοτική κυκλοφορία των μέσων ατομικής προστασίας που προορίζονται γι' αυτούς τους εργαζομένους.

19. Η Γερμανική Κυβέρνηση επιβεβαιώνει ότι η καταπολέμηση των πυρκαγιών είναι της

αρμοδιότητας κάθε ομόσπονδου κράτους, πράγμα που σημαίνει ότι τα καθήκοντα και η οργάνωση των διαφόρων σωμάτων και το καθεστώς των πυροσβεστών ποικίλλει από κράτος σε κράτος. Είναι επίσης αρμόδια να αποφασίζουν αν τα πυροσβεστικά σώματα συνιστούν οργανισμούς επιφορτισμένους με τη διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας ή της δημόσιας τάξεως. Διευκρινίζει ότι οι πυροσβέστες αποτελούν μέρος των δυνάμεων που είναι αρμόδιες για την τήρηση της τάξεως και ότι τα δικαιώματα και τα καθήκοντα που τους ανατίθενται αποτελούν μέρος αυτής ταύτης της ουσίας της ασκήσεως δημοσίας εξουσίας, γι' αυτόν δε τον λόγο τα μέσα ατομικής προστασίας που κατασκευάζονται ειδικά προς τον σκοπό αυτό αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686. Προσθέτει ότι η ρύθμιση που αφορά την προστασία από τις πυρκαγιές παρέχει πάντοτε στα επίσημα πυροσβεστικά σώματα προνόμια των οποίων απολαύουν οι δημόσιες αρχές. Στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας, τα πυροσβεστικά σώματα οφείλουν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προστατεύουν το κοινό και τα άτομα από τους κινδύνους που συνιστούν για τη ζωή τους, την υγεία τους ή τα αγαθά τους οι πυρκαγιές, οι εκρήξεις, τα δυστυχήματα και άλλες καταστάσεις ανάγκης, όπως οι φυσικές καταστροφές, τα οποία μέτρα περιλαμβάνονται σ' αυτά που έχουν χαρακτηρίσει δημοσίας εξουσίας και μπορούν, ως εκ τούτου, να συνεπάγονται περιορισμούς των θεμελιωδών δικαιωμάτων, οι οποίοι εν μέρει προβλέπονται από τη νομοθεσία⁴. Διαθέτουν επίσης εκτελεστικές εξουσίες. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση παραθέτει, χάριν παραδείγματος, το άρθρο 26, παράγραφος 1, τέταρτη φράση, του νόμου της Ρηνανίας-Παλατινάτου για την προστασία από τις πυρκαγιές και τις καταστροφές, κατά τον οποίο ο υπεύθυνος

4 — Η Γερμανική Κυβέρνηση παραθέτει, ως παραδείγματα, το άρθρο 64 του νόμου της Έσσης για την προστασία από τις πυρκαγιές, το οποίο προβλέπει τα μέτρα αγωγής και ασφάλειας στην περίπτωση καταστροφών, και το άρθρο 38 του νόμου του Schleswig-Holstein για την προστασία από τις πυρκαγιές και την αγωγή των πυροσβεστικών σωμάτων, με παρόμοιο περιεχόμενο.

για τις ενέργειες ή, όταν δεν είναι σε θέση να το πράξει, κάθε άλλο μέλος του πυροσβεστικού σώματος είναι εξουσιοδοτημένο να θέτει σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας, καθόσον αυτά δεν έχουν ληφθεί από την αστυνομία ή από άλλες αρμόδιες αρχές, όπως την ομοσπονδιακή αστυνομία των συνόρων, την στρατιωτική αστυνομία ή άλλες ένοπλες δυνάμεις ή από δυνάμεις που είναι αρμόδιες για την τήρηση της τάξεως. Για να θέσει σε εφαρμογή τέτοια μέτρα, ο υπεύθυνος διαθέτει, εφόσον είναι αναγκαίο, την εξουσία να κάνει χρήση βίας επί αγαθών ή προσώπων και να εξουδετερώνει την αντίσταση με υλική βία. Οι νόμοι των άλλων ομοσπόνδων κρατών αναγνωρίζουν στα πυροσβεστικά σώματα ευρείες εξουσίες επεμβάσως. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση προσθέτει ότι τα πυροσβεστικά σώματα κατέχουν σημαντική θέση στην οργάνωση της προστασίας των πολιτών, τομέας ο οποίος, σε περίπτωση πολέμου, αποτελεί μέρος της ουσίας της κρατικής δράσεως. Διαβεβαιώνει ότι, κατά γραμματική ερμηνεία της οδηγίας 89/686, τα δημόσια πυροσβεστικά σώματα στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στα οποία έχουν ανατεθεί καθήκοντα δημόσιας εξουσίας, αποτελούν μέρος των δυνάμεων τηρήσεως της τάξεως οι οποίες εμπίπτουν στην εξαίρεση που προβλέπεται στο σημείο 1 του παραρτήματος Ι της εν λόγω οδηγίας.

20. Η Γαλλική Κυβέρνηση, η οποία παρένβη υπέρ της Γερμανικής Κυβερνήσεως, προβάλλει ότι, για να ερμηνευθεί η εξαίρεση που διατυπώνεται στο σημείο 1 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 89/686, πρέπει να επαληθευθεί αν το είδος των μέτρων ατομικής προστασίας των πυροσβεστικών σωμάτων προορίζεται ειδικά για στρατιωτικές ή αστυνομικές ενέργειες, και όχι αν τα πρώτα που τα χρησιμοποιούν ανήκουν στις ένοπλες δυνάμεις ή στις δυνάμεις που είναι αρμόδιες για την τήρηση της τάξεως.

21. Η οδηγία 89/686 εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής δύο μεγάλες κατηγορίες μέσων ατομικής προστασίας στο άρθρο 1, παράγραφος 4, αυτής: α) αυτά που καλύπτονται από άλλη κοινοτική οδηγία η οποία έχει τους ίδιους στόχους διαθέσεως στην αγορά, ελεύθερης κυκλοφορίας και ασφάλειας· β) τα είδη μέσων ατομικής προστασίας που αναφέρονται ρητά στον αποκλειστικό κατάλογο εξαιρέσεων του παραρτήματος Ι. Στο σημείο 1 αυτού του παραρτήματος αναφέρονται τα μέσα ατομικής προστασίας που έχουν μελετηθεί και κατασκευαστεί ειδικά για τις ένοπλες δυνάμεις ή τις δυνάμεις που είναι αρμόδιες για την τήρηση της τάξεως, όπως τα κράνη και οι ασπίδες.

22. Οι διάδικοι συμφωνούν ως προς το ότι οι πυροσβέστες δεν ανήκουν στις ένοπλες δυνάμεις. Διαφωνούν πάντως ως προς το ζήτημα αν πρέπει να θεωρηθούν ως δυνάμεις τηρήσεως της τάξεως. Αν αυτό συνέβαινε, τα ατομικά τους μέσα προστασίας θα αποκλείονταν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και, επομένως, κάθε κράτος μέλος θα είχε τη δυνατότητα να απαιτεί τα ατομικά αυτά μέτρα προστασίας να ανταποκρίνονται σε καταλληλότερες προϋποθέσεις, όπως αυτό φαίνεται τώρα να συμβαίνει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

23. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι εξαιρέσεις από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων πρέπει να ερμηνεύονται στενά⁵ και δεν μπορούν να

5 — Αποφάσεις της 25ης Ιανουαρίου 1977, 46/76, *Bauhuis* (Συλλογή τόμος 1977, σ. 1)· της 9ης Ιουνίου 1982, 95/81, *Επιτροπή κατά Ιταλίας* (Συλλογή 1982, σ. 2187, σκέψη 27)· της 10ης Μαΐου 1984, 58/83, *Επιτροπή κατά Ελλάδος* (Συλλογή 1984, σ. 2027, σκέψη 9)· της 10ης Ιανουαρίου 1985, 229/83, *Leclerc* (Συλλογή 1985, σ. 1, σκέψη 30)· της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, *Πειραική-Πατραϊκή κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1985, σ. 207, σκέψη 26)· και της 5ης Ιουνίου 1986, 103/84, *Επιτροπή κατά Ιταλίας* (Συλλογή 1986, σ. 1759, σκέψη 22).

επεκτείνονται σε περιπτώσεις άλλες από αυτές που προβλέπονται περιοριστικώς⁶.

Συμμερίζομαι την άποψη της Επιτροπής ότι η σύνδεση των πυροσβεστικών σωμάτων με το ένα ή το άλλο υπουργείο, ή με την κεντρική κυβέρνηση, περιφερειακή ή τοπική, ανάλογα με τα ομόσπονδα κράτη, δεν είναι καθοριστική για την οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 89/686. Πρόκειται για διαφορετικές μορφές διοικητικής οργάνωσης που στερούνται σημασίας προκειμένου να αποφασιστεί αν τα μέσα ατομικής προστασίας που προορίζονται για τους πυροσβέστες κυκλοφορούν ελεύθερα εντός της εσωτερικής αγοράς.

24. Σε όλα τα κράτη μέλη, τα πυροσβεστικά σώματα, είτε είναι δημόσια είτε συνδέονται με επιχείρηση, τα οποία αποτελούνται από επαγγελματίες ή εθελοντές έχουν ως κύρια αποστολή την πρόληψη και την καταπολέμηση των πυρκαγιών. Επιπλέον, είναι επιφορτισμένα με επιχειρήσεις διασώσεως προσώπων και αγαθών σε περίπτωση εκρήξεων, πλημμυρών, σεισμών ή άλλων καταστροφών μεγάλης εκτάσεως.

Τα καθήκοντα αυτά διαφοροποιούνται σαφώς από αυτά των δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, των οποίων η κύρια αποστολή είναι η διατήρηση της δημόσιας τάξεως, γι' αυτό δε τον λόγο τα μέλη τους

ασκούν την εξουσία του ίδιου του κράτους όταν επιτελούν τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί. Ακόμα και αν τα πυροσβεστικά σώματα μπορούν, κατά τις επεμβάσεις τους, να είναι εξουσιοδοτημένα από τον νόμο να κάνουν χρήση βίας επί πραγμάτων ή να λαμβάνουν εξαναγκαστικά μέτρα έναντι προσώπων, πρόκειται για ευκαιριακή και παρεπόμενη δυνατότητα, διότι οι πράξεις αυτές δεν αποτελούν μέρος της συνήθους εργασίας τους. Αντιθέτως, τα ανατιθέμενα στα πυροσβεστικά σώματα καθήκοντα που ανάγονται σε δημόσιες εξουσίες ουδόλως διαφοροποιούνται κατ' ουσίαν από αυτά που επιτελούν οι πυροσβέστες επιχειρήσεων ή εργοστασίων οι οποίοι, εκτός από την πρόληψη και την καταπολέμηση των πυρκαγιών στον αντίστοιχο τομέα, μπορούν να είναι αναγκασμένοι να συνεργάζονται με τους πρώτους, οσάκις είναι αναγκαίο. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, τα μέσα ατομικής προστασίας που χρησιμοποιούν οι μεν και οι δε πρέπει να ανταποκρίνονται στις ίδιες απαιτήσεις ασφαλείας για τους χρήστες.

25. Η εξαίρεση που διατυπώνεται στο σημείο 1 του παραρτήματος I της οδηγίας 89/686 απαιτεί τα μέσα ατομικής προστασίας να έχουν μελετηθεί και κατασκευαστεί *ειδικά* για τις ένοπλες δυνάμεις ή τις δυνάμεις τηρήσεως της τάξεως. Δεδομένου ότι τα πυροσβεστικά σώματα μπορούν να κληθούν να ασκήσουν ευκαιριακά, τυχαίως και συμπληρωματικώς, ορισμένα από τα καθήκοντα που προσιδιάζουν σ' αυτές τις δυνάμεις, δεν είναι δυνατό να υποστηριχθεί ότι τα μέσα ατομικής προστασίας που προορίζονται γι' αυτούς πληρούν την προϋπόθεση περί ειδικής μελέτης και ειδικής κατασκευής.

26. Κατά πάγια νομολογία, η κοινοτική έννομη τάξη δεν επιθυμεί κατ' αρχήν να

6 — Απόφαση της 17ης Ιουνίου 1981, 113/80, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Συλλογή 1981, σ. 1625, σκέψεις 7 και 8).

ορίζονται οι έννοιές της βάσει μιας εθνικής έννομης τάξεως, εφόσον αυτό δεν προβλέπεται ρητώς⁷. Το κείμενο της οδηγίας 89/686 δεν περιέχει καμία ρητή αναφορά στις νομοθεσίες των κρατών μελών.

Το Δικαστήριο ουδέποτε παραπέμπει σε διατάξεις της εσωτερικής έννομης τάξεως για να περιορίσει το περιεχόμενο των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, χαρακτηρίζοντας τον κανόνα αυτό ως θεμελιώδη για την ύπαρξη της Κοινότητας⁸, διότι αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα να θιγεί η ενότητα και η αποτελεσματικότητα αυτού του δικαίου. Εν προκειμένω, αν τα κράτη μέλη, μέσω της εύκολης χρησιμοποίησης της ταξινόμησης των πυροσβεστικών σωμάτων ως δυνάμεων αρμοδίων για την τάξη, μπορούσαν να αποκλείουν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686 έναν τόσο σημαντικό τομέα της καταναλώσεως μέσων ατομικής προστασίας όπως αυτόν των πυροσβεστικών σωμάτων, θα αλλοιώνονταν τελικά η ελεύθερη κυκλοφορία αυτών των εμπορευμάτων εντός της Κοινότητας.

27. Το γεγονός ότι τα πυροσβεστικά σώματα εξαρτώνται από τα ομόσπονδα κράτη δεν μπορεί να απαλλάξει την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας από την υποχρέωση τηρήσεως της οδηγίας 89/686, όπως ακριβώς όλα τα άλλα κράτη μέλη. Από τη νομολογία προκύπτει ότι κάθε κράτος μέλος είναι ελεύθερο να κατανέμει, όπως εκείνο κρίνει, τις αρμοδιότητες σε εθνικό επίπεδο

και να εφαρμόζει τις οδηγίες με μέτρα των περιφερειακών ή τοπικών αρχών. Ωστόσο, αυτή η κατανομή αρμοδιοτήτων δεν μπορεί να το απαλλάξει από την υποχρέωση της εξασφάλισης της πιστής μεταφοράς των διατάξεων της οδηγίας στην εσωτερική νομοθεσία⁹.

28. Δεν συμμερίζομαι ούτε την άποψη της Γαλλικής Κυβέρνησεως, διότι τα μέσα ατομικής προστασίας που χρησιμοποιούν τα πυροσβεστικά σώματα έχουν προβλεφθεί για την προστασία τους κατά την άσκηση των καθηκόντων που ανάγονται στο έργο τους, όπου πρωτεύουσα θέση κατέχει η πρόληψη και η καταπολέμηση των πυρκαγιών. Δεδομένου ότι οι πυροσβέστες δεν προορίζονται ούτε για στρατιωτικές επιχειρήσεις ούτε για αστυνομικές ενέργειες, έχουν ανάγκη από φόρμες αλεξίπτρες για την προφύλαξη της υγείας τους και την ασφάλειά τους κατά την εργασία, οπότε ένα αλεξίσφαιρο γιλέκο, π.χ., δεν θα είχε καμία χρησιμότητα γι' αυτούς.

29. Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι οδηγίες 89/391¹⁰ και 89/656¹¹ περιέχουν ελάχιστες διατάξεις, οπότε θα ήταν ασυνε-

7 — Αποφάσεις της 14ης Ιανουαρίου 1982, 64/81, Corman (Συλλογή 1982, σ. 13, σκέψη 8) και της 2ας Απριλίου 1998, C-296/95, EMU Tabac κ.λπ. (Συλλογή 1998, σ. I-1605, σκέψη 30).

8 — Απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1980, 149/79, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 537, σκέψη 19).

9 — Αποφάσεις της 25ης Μαΐου 1982, 96/81 και 97/81, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (Συλλογή 1982, σ. 1791 και 1819, αντιστοίχως) της 14ης Ιανουαρίου 1988, 227/85, 228/85, 229/85 και 230/85, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 1988, σ. I, σκέψη 9) και της 28ης Φεβρουαρίου 1991, C-131/88, Επιτροπή κατά Γερμανίας (Συλλογή 1991, σ. I-825, σκέψη 71).

10 — Οδηγία του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία (ΕΕ L 183, σ. 1).

11 — Οδηγία του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 1989, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία (τρίτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) (ΕΕ L 393, σ. 18).

πές, μέσω εφαρμογής αυτής της ρυθμίσεως που σκοπεί στη βελτίωση της προστασίας, της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, τα κράτη μέλη να επιβάλλουν πρόσθετους όρους για τα μέσα προστασίας που προορίζονται για τους πυροσβέστες, ενώ δεν θα τους παρείχετο αυτή η δυνατότητα στην περίπτωση της οδηγίας 89/686. Για τον λόγο αυτό, θεωρεί ότι τα μέσα ατομικής προστασίας που προορίζονται για τους πυροσβέστες πρέπει να αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686.

30. Δεν συμμερίζομαι αυτή την ερμηνεία, διότι η προβαλλόμενη από την καθής κυβέρνηση αντίφαση δεν υφίσταται.

31. Τον Ιούνιο του 1989, το Συμβούλιο εξέδωσε, βάσει του άρθρου 118 Α της Συνθήκης ΕΚ¹², την οδηγία 89/391, η οποία είναι μια οδηγία-πλαίσιο που σκοπεί στην ενθάρρυνση της βελτιώσεως της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και προορίζεται να χρησιμεύσει ως έρεισμα για ειδικές οδηγίες που καλύπτουν όλους τους κινδύνους που έχουν σχέση με αυτόν τον τομέα. Τον Νοέμβριο του ίδιου έτους, εξέδωσε, βάσει του ίδιου νομικού ερείσματος, την οδηγία 89/656, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζομένους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία, τρίτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.

Τον Δεκέμβριο του 1989, το Συμβούλιο ενέκρινε την οδηγία 89/686, τη μη μεταφορά της οποίας στο εσωτερικό δίκαιο προσάπτει τώρα η Επιτροπή στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Το νομικό της έρεισμα είναι το άρθρο 100 Α της Συνθήκης ΕΚ¹³ και αποτελεί μέρος των μέτρων που προορίζονται για την προοδευτική εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς χωρίς σύνορα κατά το χρονικό διάστημα που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1992. Η έκδοση της δικαιολογείται από την ύπαρξη διαφορετικών εθνικών κανόνων, πολύ λεπτομερών όσον αφορά τις προϋποθέσεις που αφορούν τη μελέτη, την κατασκευή, το επίπεδο ποιότητας, τις δοκιμές και την πιστοποίηση των μέσων ατομικής προστασίας, αυτό δε προς τον σκοπό προστασίας των προσώπων από τραύματα και ασθένειες. Οι διαφορές αυτές μπορούσαν να αποτελούν εμπόδιο στο εμπόριο που έχει άμεση επίπτωση στην εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της κοινής αγοράς.

32. Οι οδηγίες 89/391 και 89/656 εντάσσονται στο πλαίσιο της κοινοτικής κοινωνικής πολιτικής και περιέχουν ελάχιστους κανόνες που καλούν τα κράτη μέλη να επιβάλλουν στους επιχειρηματίες και στους εργαζομένους ορισμένες υποχρεώσεις στον τομέα της ασφάλειας και της υγιεινής κατά την εργασία. Επομένως, δεν υφίσταται κανένας ενδοιασμός ως προς το επιτρεπτό των ευνοϊκότερων διατάξεων. Τα κείμενα των δύο οδηγιών περιέχουν εξαιρέσεις: στην περίπτωση της οδηγίας 89/391, οι εξαιρέσεις σκοπούν στο να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιομορφίες που είναι συμφυείς με ορισμένες ειδικές δραστηριότητες στον δημόσιο τομέα (π.χ., στις ένοπλες δυνάμεις ή την αστυνομία) ή στις υπηρεσίες προστασίας του κοινού. Όσον αφορά την οδηγία 89/656, πρέπει να απο-

12 — Τα άρθρα 117 έως 120 της Συνθήκης ΕΚ αντικαταστάθηκαν από τα άρθρα 136 ΕΚ έως 143 ΕΚ.

13 — Νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 95 ΕΚ.

κλειστούν από την έννοια του μέσου ατομικής προστασίας για τους σκοπούς της εφαρμογής της, οι εξοπλισμοί των υπηρεσιών αρωγής και διασώσεως, καθώς και τα μέσα ατομικής προστασίας των στρατιωτικών, των αστυνομικών και των προσώπων που έχουν αρμοδιότητα για την τήρηση της τάξεως.

Η οδηγία 89/686, αντιθέτως, επιδιώκει την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, καθορίζοντας τις προϋποθέσεις της διαθέσεως στην αγορά και της ενδοκοινοτικής ελεύθερης κυκλοφορίας, καθώς και τους ουσιώδεις όρους στους οποίους πρέπει να ανταποκρίνονται τα μέσα ατομικής προστασίας για την προφύλαξη της υγείας και την ασφάλεια των χρηστών. Εδώ, η ευχέρεια των κρατών μελών να επιβάλουν τους κατάλληλους όρους εξαρτάται από δύο προϋποθέσεις: η Συνθήκη πρέπει να τηρείται και η άσκηση αυτής της ευχέρειας να μη συνεπάγεται μεταβολές των μέσων ατομικής προστασίας σε σχέση με το σύστημα της οδηγίας. Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορούν να απαγορεύουν, περιορίζουν ή εμποδίζουν τη διάθεση στην αγορά των μέσων ατομικής προστασίας ή των συστατικών τους μερών που συμφωνούν με τις διατάξεις της οδηγίας και φέρουν τη σήμανση ΕΚ.

33. Η καθής κυβέρνηση βλέπει μια παραληλία μεταξύ της εξαίρεσεως που προβλέπεται στο άρθρο 39, παράγραφος 4, ΕΚ, που αφορά την απασχόληση στη δημόσια διοίκηση, και αυτής που περιέχει το σημείο 1 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 89/686. Οι δύο αυτές εξαίρεσεις μπορούν να ερμηνευθούν αυστηρά, με περιορισμό στην απασχόληση που συνεπάγεται συμμετοχή, άμεση

ή έμμεση, στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και στην απασχόληση που έχει ως αντικείμενο τη διασφάλιση των γενικών συμφερόντων του κράτους ή άλλων οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως. Οι αρμοδιότητες που παρέχονται στα πυροσβεστικά σώματα εμπίπτουν στη δημόσια εξουσία, οπότε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν μπορεί να αναμνηστεί στην ίδια την ουσία των προνομίων δημοσίας εξουσίας και στην άσκηση τους.

34. Ούτε στο σημείο αυτό μπορώ να συνταχθώ με την άποψη της Γερμανικής Κυβερνήσεως. Το άρθρο 39, παράγραφος 4, ΕΚ αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων την απασχόληση στη δημόσια διοίκηση. Δεδομένου ότι πρόκειται για εξαίρεση από μία από τις θεμελιώδεις ελευθερίες, το Δικαστήριο την περιόρισε σε ένα σύνολο απασχολήσεων που συνεπάγονται συμμετοχή στην άσκηση δημόσιας εξουσίας, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι θέσεις στους οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοικήσεως¹⁴, και προϋποθέτουν, εκ μέρους αυτών που τις κατέχουν, την ύπαρξη μιας ιδιαίτερης σχέσεως αλληλεγγύης έναντι του Δημοσίου καθώς και την αμοιβαιότητα των δικαιωμάτων και των καθηκόντων που αποτελούν το έρεισμα του δεσμού της ιθαγενείας¹⁵. Η αποκλειόμενη απασχόληση είναι αποκλειστικώς αυτή η οποία, ενόψει των καθηκόντων και των ευθυνών που είναι εγγενής σ' αυτήν, μπορεί να έχει τα χαρακτηριστικά των ειδικών δραστηριοτήτων της διοικήσεως στους παρατιθέμενους τομείς.

14 — Απόφαση της 26ης Μαΐου 1982, 149/79, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 1982, σ. 1845, σκέψη 7).

15 — Αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1980, 149/79, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 537, σκέψεις 9 και 10 και της 3ης Ιουλίου 1986, 66/85, Lawrie-Blum (Συλλογή 1986, σ. 2121, σκέψη 27).

35. Τα άρθρα 45, πρώτο εδάφιο, ΕΚ και 55 ΕΚ προβλέπουν επίσης εξαιρέσεις από την ελευθερία εγκαταστάσεως και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών για τις δραστηριότητες που ανάγονται στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας. Το Δικαστήριο τις περιόρισε στις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 43 ΕΚ και 49 ΕΚ οι οποίες, καθ'αυτές, συνεπάγονται άμεση και ειδική συμμετοχή στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας¹⁶.

36. Παρά ταύτα, δεν χρειάζεται να εφαρμοστούν στην παρούσα υπόθεση, κατ' αναλογία, οι εξαιρέσεις που προβλέπονται για τα πρόσωπα και τις υπηρεσίες, διότι το κεφάλαιο που είναι αφιερωμένο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων παρέχει, στο πλαίσιο του άρθρου 30 ΕΚ, μια ευρεία δέσμη λόγων που μπορούν να δικαιολογούν τους περιορισμούς στις εισαγωγές, στις εξαγωγές ή τη διαμετακόμιση. Πάντως, είναι απολύτως γνωστό ότι το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 30 ΕΚ δεν έχει ως σκοπό να επιφυλάξει ορισμένα θέματα υπέρ της αποκλειστικής αρμοδιότητας των κρατών μελών, αλλά αποδέχεται απλώς οι εθνικές νομοθεσίες να προβαίνουν σε εξαιρέσεις από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων στο μέτρο που αυτό είναι και παραμένει δικαιολογημένο για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει η διάταξη αυτή. Επομένως, μπορεί να συναχθεί ότι, όταν οι κοινοτικές οδηγίες προβλέπουν την εναρμόνιση των μέτρων που είναι αναγκαία για την προστασία της υγείας των προσώπων και των ζώων και διαμορφώνουν διαδικασίες ελέγχου της τηρήσεώς τους, η επίκληση του άρθρου 30 ΕΚ παύει να δικαιολογείται, οπότε οι κατάλληλοι έλεγχοι πρέπει να διενεργούνται και τα μέτρα προστασίας πρέπει

να λαμβάνονται στο πλαίσιο που έχει χαραχθεί από τις οδηγίες εναρμονίσεως¹⁷.

Δεδομένου ότι η οδηγία 89/686 σκοπεί στην εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τα μέσα ατομικής προστασίας, προκειμένου να διασφαλίσει την ελεύθερη κυκλοφορία τους ως προϊόντων, οι μόνες επιτρεπόμενες εξαιρέσεις είναι αυτές που προβλέπει το ίδιο το κείμενο της οδηγίας, δηλαδή αυτές που αφορούν τα μέσα ατομικής προστασίας που ρυθμίζονται από το κοινοτικό δίκαιο, με τους ίδιους σκοπούς ως προς τη διάθεση στην αγορά, την ελεύθερη ενδοκοινοτική κυκλοφορία και την ασφάλεια, καθώς και αυτές που αναφέρονται στον κατάλογο του παραρτήματος I, ο οποίος έχει αποκλειστικό χαρακτήρα.

37. Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν ευρέα περιθώρια εκτιμήσεως, μη υποκείμενα στον δικαστικό έλεγχο, για να προσδώσουν ένα περιεχόμενο στην εξαίρεση που προβλέπεται στο σημείο 1 του παραρτήματος I της οδηγίας 89/686 όσον αφορά την ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων. Λαμβάνει ως παράδειγμα τους λόγους γενικού συμφέροντος που απαριθμούνται στο άρθρο 30 ΕΚ, ο ορισμός των οποίων έχει ανατεθεί στο κοινοτικό δίκαιο, ενώ ο βαθμός προστασίας έχει αφηθεί στα κράτη μέλη. Το περιθώριο δράσεως που διαθέτουν τα κράτη μέλη τους επιτρέπει να καθορίζουν τα καθήκοντα των δυνάμεων τηρήσεως της τάξεως οι οποίες μετέχουν της ασκήσεως δημοσίας εξουσίας. Κατά συνέπεια, η ρύθμιση των μέσων ατομικής προ-

17 — Αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 1979, 251/78, *Denkavit Futtermittel* (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 619, σκέψη 14) και της 12ης Νοεμβρίου 1998, C-102/96, *Επιτροπή κατά Γερμανίας* (Συλλογή 1998, σ. I-6371, σκέψη 21).

16 — Απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1989, C-3/88, *Επιτροπή κατά Ιταλίας* (Συλλογή 1989, σ. 4035, σκέψη 13).

στασίας που κατασκευάζονται για τα πυροσβεστικά σώματα, τα οποία ενεργούν ως αρμόδιες για την τάξη δυνάμεις, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διακριτικής ευχέρειας της οποίας απολαμβάνουν τα κράτη μέλη για τη θέση σε εφαρμογή της οδηγίας 89/686.

38. Θα μπορούσα να συμφωνήσω κατ' αρχήν με τη Γερμανική Κυβέρνηση, πλην όμως δεν μπορώ να συμμεριστώ την άποψή της από πλευράς ουσίας. Είναι βέβαιοι ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν ευρέα περιθώρια εκτιμήσεως για την οργάνωση της τηρήσεως της δημοσίας τάξεως στο έδαφός τους, καθώς και την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων σωμάτων και των δυνάμεων ασφαλείας. Διαθέτουν επίσης ευρείες εξουσίες εκτιμήσεως για να καθορίζουν τους όρους που έχουν εφαρμογή στα μέσα ατομικής προστασίας που μελετώνται και κατασκευάζονται ειδικά για τις εν λόγω δυνάμεις τηρήσεως της τάξεως, πλην όμως μόνο στο μέτρο που τα μέσα αυτά ατομικής προστασίας εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686 όπως προβλέπεται στο σημείο 1 του παραρτήματος I της οδηγίας, το οποίο, όπως ήδη εξέθεσα, συνιστά εξαίρεση από το άρθρο 4 — που καθιερώνει την ελεύθερη κυκλοφορία των μέσων ατομικής προστασίας εντός της Κοινότητας —, εξαίρεση η οποία, καθαυτή, πρέπει να ερμηνεύεται στενά.

Δεδομένου ότι τα πυροσβεστικά σώματα δεν έχουν ως κύρια, ούτε καν ως δευτερεύουσα, αποστολή τη διασφάλιση της τηρήσεως της έννομης τάξεως στο έδαφος των κρατών μελών δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως δυνάμεις της τάξεως ώστε να αποκλείονται τα μέσα ατομικής προστασίας τους από το ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686.

39. Κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, η εξαίρεση που προβλέπεται στο σημείο 1 του παραρτήματος I της οδηγίας 89/686 δεν πρέπει να θίγει την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και της Κοινότητας, καθώς και τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, που διατυπώνονται στο άρθρο 5 ΕΚ. Κατά την εν λόγω κυβέρνηση, η ερμηνεία που επιθυμεί η Επιτροπή να δώσει στην εξαίρεση αυτή συνιστά κατάχρηση εξουσίας και παραβάση των βασικών αυτών διατάξεων. Συγκεκριμένα, η άσκηση προνομίων που συνδέονται με τη δημόσια εξουσία, στις οποίες περιλαμβάνεται ο καθορισμός των όρων που αφορούν τα μέσα προστασίας, εναπόκειται στα κράτη μέλη. Επομένως, οι εξαίρεσεις που προβλέπονται από την οδηγία 89/686 εφαρμόζονται υπό το φως αυτών των διατάξεων της Συνθήκης και, κατά συνέπεια, τα εν λόγω μέσα προστασίας που προορίζονται για τα πυροσβεστικά σώματα καλύπτονται από την εξαίρεση του σημείου 1 του παραρτήματος I αυτής.

40. Πάντως, τα πυροσβεστικά σώματα, επιτελώντας το έργο που τους έχει ανατεθεί, δεν ενεργούν στο πλαίσιο της ασκήσεως δημοσίας εξουσίας και ούτε αποτελούν μέρος των δυνάμεων τηρήσεως της τάξεως. Η ερμηνεία που δίνει η Επιτροπή σ' αυτήν την εξαίρεση δεν συνιστά επομένως κατάχρηση εξουσίας και δεν συνιστά παραβίαση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

41. Κατά την άποψη της Γερμανικής Κυβερνήσεως, είναι δύσκολο να γίνει διάκριση μεταξύ των καθηκόντων των πυροσβεστικών σωμάτων και των καθηκόντων

των δυνάμεων της τάξεως: αφενός, τα πρώτα αμύνονται επίσης έναντι επιθέσεων που προέρχονται από πρόσωπα, διότι οι πυρκαγιές δεν είναι μόνο φυσικά φαινόμενα, αλλά μπορούν να προκαλούνται από πυρομανείς ή τρομοκράτες και, αφετέρου, οι δυνάμεις της τάξεως επεμβαίνουν σε περίπτωση φυσικών καταστροφών, όπως είναι οι πυρκαγιές δασών ή οι πλημμύρες.

42. Οι ισχυρισμοί αυτοί της κατής κυβερνήσεως με αφήνουν αμήχανο, διότι η πλειονότητα των πολιτών δεν φαίνεται να αισθάνεται την ίδια δυσκολία: όταν η πυρκαγιά εκδηλώνεται στα σπίτια τους ή στο δάσος, καλούν τους πυροσβέστες και, όταν απειλείται η φυσική ακεραιότητά τους ή τα αγαθά τους, απευθύνονται στην αστυνομία. Η άποψη ότι οι πυροσβέστες προστατεύονται από επιθέσεις πυρομανών νομίζω ότι στερείται λογικής, διότι οι πυρομανείς δεν πυρπολούν τους πυροσβέστες αλλά τα πράγματα, οπότε ο πυροσβέστης, όταν σβήνει τις φλόγες, δεν έχει ανάγκη ενός μέσου ατομικής άμυνας κατά των επιθέσεων από πρόσωπα, αλλά ειδικού εξοπλισμού που του επιτρέπει να εργάζεται με τη μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια όταν εξουδετερώνει μια πυρκαγιά. Επίσης, δεν έχει καθοριστική σημασία το ότι οι δυνάμεις της τάξεως επεμβαίνουν για την αντιμετώπιση ζημιών που προκαλούνται από ορισμένες καταστροφές, διότι, σε τέτοιες περιπτώσεις ανάγκης, οι πολίτες συμπράττουν και αυτοί εκουσίως και ανιδιοτελώς.

προστασίας που χρησιμοποιούν οι πυροσβέστες έχουν μελετηθεί και κατασκευαστεί ειδικά για τις δυνάμεις της τάξεως. Επομένως, δεν μπορούν να εμπίπτουν στην εξαίρεση που διατυπώνεται στο σημείο 1 του παραρτήματος I της οδηγίας 89/686 και, μπορούν, επομένως, να κυκλοφορούν ελεύθερα εντός της Κοινότητας.

44. Θεωρώ ότι η Επιτροπή απέδειξε ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 1 και 4 της οδηγίας 89/686, διατηρώντας, σε ορισμένα ομόσπονδα κράτη, μια νομοθεσία που εξαρτά τα μέσα ατομικής προστασίας που προορίζονται για τα πυροσβεστικά σώματα από πρόσθετους όρους, μολονότι αυτά πληρούν τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται με την οδηγία και φέρουν σήμανση ΕΚ.

Κατά συνέπεια, η προσφυγή της Επιτροπής είναι βάσιμη και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας πρέπει να καταδικαστεί.

V — Δικαστικά έξοδα

43. Κανένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δεν με έπεισε ότι τα μέσα ατομικής

45. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδι-

κος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον έχει διατυπωθεί σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι προτείνω στο Δικαστήριο να δεχθεί την προσφυγή της Επιτροπής και δεδομένου ότι ζητήθηκε να καταδικαστεί η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στα δικαστικά έξοδα, το εν λόγω κράτος πρέπει να καταδικαστεί σ' αυτά.

46. Η Γαλλική Δημοκρατία, η οποία παρενέβη στην παρούσα υπόθεση υπέρ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, πρέπει να φέρει τα δικά της έξοδα, σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας.

VI — Πρόταση

47. Ενόψει των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο:

- «1) να κρίνει ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, διατηρώντας, σε ορισμένα ομόσπονδα κράτη, μια νομοθεσία που εξαρτά τα μέσα ατομικής προστασίας που προορίζονται για τα πυροσβεστικά σώματα από πρόσθετους όρους, μολονότι αυτά πληρούν τις προϋποθέσεις που διατυπώνονται με την οδηγία και φέρουν σήμανση ΕΚ, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 1 και 4 της οδηγίας 89/686/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας·
- 2) να καταδικάσει την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στα δικαστικά έξοδα·
- 3) να αποφασίσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.»